

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 mars 2024

**PROPOSITION DE
MODIFICATION DU RÈGLEMENT**

**de la Chambre des représentants
visant à assurer la transparence
des travaux**

(déposée par M. Marco Van Hees et consorts)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 maart 2024

**VOORSTEL TOT
WIJZIGING VAN HET REGLEMENT**

**van de Kamer van volksvertegenwoordigers
om de transparantie van de werkzaamheden
te waarborgen**

(ingediend door de heer Marco Van Hees c.s.)

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition fait suite au torpillage de la commission spéciale “Passé colonial” (Commission spéciale chargée d’examiner l’état indépendant du Congo (1885-1908) et le passé colonial de la Belgique au Congo (1908-1960), au Rwanda et au Burundi (1919-1962), ses conséquences et les suites qu’il convient d’y réserver), par certains de ses membres, issus des groupes N-VA, VB, MR, cd&v et Open Vld. En quittant la dernière séance de la commission spéciale, ils ont empêché un vote sur des recommandations finales, par défaut de quorum, sabotant ainsi plus de deux ans de travaux parlementaires.

En outre, trois des quatre rapporteurs de la commission spéciale, issus des groupes N-VA, VB et MR, se sont opposés à la publication du rapport sous prétexte que la commission spéciale n’avait pas abouti. Un seul rapporteur, l’auteur de la présente proposition, a soutenu la publication de tous les documents de la commission, au nom de la transparence.

Se penchant sur cette situation, le service juridique de la Chambre relève dans sa note du 28 février 2024: “Le Règlement de la Chambre permet aux commissions de nommer plus d’un rapporteur (art. 78, n° 1, al. 1er, deuxième phrase). Il ne règle toutefois pas la question d’un conflit pouvant survenir entre rapporteurs quant au contenu de ce rapport. La situation dans laquelle plusieurs rapporteurs sont nommés et n’arrivent pas à un accord entre eux sur le rapport avant l’échéance du mandat de la commission correspondante, est à notre connaissance sans précédent.”

Précisons qu’il ne s’agit pas tant d’un désaccord sur le contenu du rapport que d’une volonté de trois rapporteurs de parachever le sabotage de la commission en empêchant la publication de son rapport, en particulier le texte reprenant les recommandations finales rédigées par le président de la commission pour être soumises au vote (qui n’a jamais eu lieu), ainsi que les amendements à ce texte déposés par plusieurs groupes. Ces documents, même s’ils n’ont pas été soumis au vote, fournissent une image fidèle de l’état des discussions et des positions politiques des groupes ayant déposé des amendements.

Quel élément doit-il prévaloir: le pouvoir d’une partie des députés d’imposer l’opacité ou la nécessaire

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel volgt op het ondermijnen van de bijzondere commissie “Koloniaal Verleden” (Bijzondere commissie belast met het onderzoek over Congo-Vrijstaat (1885-1908) en het Belgisch koloniaal verleden in Congo (1908-1960), Rwanda en Burundi (1919-1962), de impact hiervan en de gevolgen die hieraan dienen gegeven te worden) door sommige van haar leden afkomstig van de fracties N-VA, VB, MR, cd&v en Open Vld. Door de laatste vergadering van de bijzondere commissie te verlaten, verhinderden ze een stemming over de definitieve aanbevelingen. Omdat het quorum niet werd behaald, saboteerden zo meer dan twee jaar parlementair werk.

Bovendien verzetten drie van de vier rapporteurs van de bijzondere commissie, van de fracties N-VA, VB en MR, zich tegen de publicatie van het verslag omdat de bijzondere commissie niet tot een conclusie kwam. Slechts één rapporteur, de auteur van dit voorstel, steunde de publicatie van alle documenten van de commissie, in naam van de transparantie.

Naar aanleiding van deze situatie heeft de juridische dienst van de Kamer in zijn nota van 28 februari 2024 het volgende opgemerkt: “Het Reglement van de Kamer staat commissies toe meer dan één rapporteur te benoemen (art. 78, nr. 1, lid 1, tweede zin). Het Reglement voorziet echter niet in beslechting bij eventuele conflicten tussen rapporteurs over de inhoud van het verslag. De situatie waarin meerdere rapporteurs worden aangesteld en deze geen overeenstemming over het verslag kunnen bereiken voor het einde van het mandaat van de betreffende commissie heeft zich, voor zover wij weten, niet eerder voorgedaan.”

Het draait hier echter niet zozeer om een meningsverschil over de inhoud van het verslag als wel om de wens van de drie rapporteurs om de commissie te saboteren door de publicatie van haar verslag te verhinderen, met name de tekst met de definitieve aanbevelingen die door de voorzitter van de commissie waren opgesteld om in stemming te worden gebracht (wat nooit is gebeurd). *Idem* voor de amendementen op deze tekst die door de verschillende fracties werden ingediend. Deze documenten, ook al zijn ze niet ter stemming gebracht, geven een getrouw beeld van de discussies en de politieke standpunten van de fracties die amendementen indienden.

Wat zou zwaarder moeten wegen? De macht van sommige volksvertegenwoordigers om de gang van

transparence due aux citoyens? Nous penchons résolument pour la seconde option.

Le blocage provenant d'un cas de figure non prévu par le Règlement de la Chambre, la présente proposition entend modifier celui-ci pour régler la situation décrite ci-avant mais également toutes celles qui pourraient se présenter à l'avenir.

Marco Van Hees (PVDA-PTB)
Sofie Merckx (PVDA-PTB)
Nabil Boukili (PVDA-PTB)
Steven De Vuyst (PVDA-PTB)
Greet Daems (PVDA-PTB)
Nadia Moscufo (PVDA-PTB)

zaken te verdoezelen of de noodzakelijke transparantie die verschuldigd is aan de burger? Wij zijn resoluut voorstander van de tweede optie.

Deze patstelling vloeit voort uit een situatie waarin het Reglement van de Kamer niet voorziet. Dit voorstel beoogt het Reglement daarom te wijzigen om de hieronder beschreven situatie op te lossen, met inbegrip van andere situaties die zich in de toekomst zouden kunnen voordoen.

PROPOSITION**Article 1er**

Dans le titre IV du Règlement de la Chambre des représentants, l'intitulé du titre du chapitre XII est remplacé comme suit:

“Chapitre XII: De la transparence des travaux parlementaires”.

Art. 2

Dans le chapitre XII précité, il est inséré un article 179*bis*, rédigé comme suit:

“Article 179*bis* Le président veille à la transparence des travaux parlementaires et, à cette fin, assure la publication sur le site Internet de la Chambre de tous documents relatifs à ces travaux, y compris lorsque les autres dispositions du Règlement ne conduiraient pas à leur publication.

D’anciens documents peuvent également être publiés, soit par décision du président, soit par vote nominatif en séance plénière sur demande écrite soutenue par au moins huit membres.”

5 mars 2024

Marco Van Hees (PVDA-PTB)
Sofie Merckx (PVDA-PTB)
Nabil Boukili (PVDA-PTB)
Steven De Vuyst (PVDA-PTB)
Greet Daems (PVDA-PTB)
Nadia Moscufo (PVDA-PTB)

VOORSTEL**Artikel 1**

In titel IV van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt het opschrift van de titel van hoofdstuk XII vervangen als volgt:

“Hoofdstuk XII: Betreffende de transparantie van parlementaire werkzaamheden”.

Art. 2

In het voormelde hoofdstuk XII wordt een artikel 179*bis* ingevoegd, luidende:

“Artikel 179*bis* De voorzitter waarborgt de transparantie van de parlementaire werkzaamheden door te zorgen voor de publicatie op de website van de Kamer van alle documenten die betrekking hebben op deze werkzaamheden, ook wanneer andere bepalingen van het Reglement geen publicatie vereisen.

Ook oude documenten kunnen worden gepubliceerd, hetzij bij besluit van de voorzitter, hetzij bij hoofdelijke stemming in de plenaire vergadering naar aanleiding van een schriftelijk verzoek dat door ten minste acht leden wordt gesteund.”

5 maart 2024